

E 109/2020: Suomen EU-ennakkovaikuttaminen – eIDAS-asetuksen uudelleenarviointi

Ylitarkastaja, Laura Kolinen
Hallitusneuvos, Jenni Rantio
Liikenne- ja viestintäministeriö
20.10.2020

Mikä on eIDAS-asetus?

- EU:n eIDAS-asetus koskee 1) sähköistä tunnistamista ja 2) sähköiseen asiointiin liittyviä luottamuspalveluita sisämarkkinoilla.
 - Vahvan sähköisen tunnistusvälineen avulla henkilö voi luotettavasti todentaa identiteettinsä sähköisessä asiointissa. Suomessa pankkitunnukset, mobiilivarmenne ja henkilökortti.
 - Luottamuspalveluiden käyttö edistää luottamusta sähköisiin asiakirjoihin ja sähköisiin prosesseihin. Luottamuspalveluja ovat esimerkiksi sähköinen allekirjoitus.
- Asetus on tullut voimaan 17.9.2014, sovellettu 1.7.2016 alkaen.
- Asetuksen tavoitteena on lisätä luottamusta sähköiseen asiointiin ja liiketoimien tekemiseen sisämarkkinoilla.
 - Toisen jäsenvaltion julkisiin palveluihin tunnistautuminen jäsenvaltion notifiomalla tunnistusvälineellä
 - Luottamuspalveluille yhteiset vaatimukset

eIDAS-asetuksen uudelleenarviointi

- eIDAS-asetuksessa asetetaan komissiolle velvoite tarkastella määräajoin uudelleen asetuksen toimivuutta ja tarvittaessa antaa lainsäädäntöehdotuksia.
- Komissio järjesti julkisen kuulemisen heinä-lokakuussa 2020
 - Suomi vastasi kuulemiseen nyt käsittelyssä olevan E-kirjeen linjausten pohjalta kuulemisen määräaikaan 2.10.2020 mennessä.
- Suomessa on kartoitettu kokemuksia eIDAS-asetuksen sääntelyn toimivuudesta.
- Saatujen näkemysten pohjalta on laadittu E-kirje, jonka pohjalta Suomi voi etupainotteisesti vaikuttaa asetuksen uudelleenarviointiin.
- Komissio tulee antamaan jossakin vaiheessa ehdotuksen eIDAS-asetuksen uudistamisesta
 - Ei vielä tarkkaa ajankohtaa tiedossa

eIDAS-sääntelyn kehittämisen vaihtoehdot

- Komissio on hahmotellut eIDAS-sääntelyn kehittämiseksi kolme eriasteista vaihtoehtoa, joiden pohjalta Suomi on laatinut ennakkovaikuttamislinjaukset.
- 1) Nykyistä eIDAS-asetusta tarkistettaisiin ja täydennettäisiin. Painopiste olisi pääasiassa erilaisten ohjeiden ja standardien laatimisessa.
 - 2) eIDAS-asetuksen soveltamisala laajennettaisiin koskemaan myös yksityistä sektoria. Lisäksi asetuksen nykyistä luottamuspalvelujen listaa laajennettaisiin uusiin luottamuspalveluihin.
 - 3) Otettaisiin käyttöön eIDAS-järjestelmään perustuva eurooppalainen digitaalinen henkilöllisyys (EUid). EUid:n käyttöönotto olisi vapaaehtoista ja sen avulla kansalaiset voisivat käyttää julkisia ja yksityisiä sähköisiä palveluja jäsenvaltioissa.
 - **Keinot ja vaihtoehdot EUid:n toteuttamiseksi ovat vielä hyvin avoimia**

Keskeiset ennakkovaikuttamislinjaukset

- eIDAS-sääntelyn tosiasiallinen toimivuus on tärkeää.
- Kannatetaan sähköisten tunnistus- ja luottamuspalveluiden vaatimusten ja kriteerien yhdenmukaistamista.
- Pidetään tärkeänä turvallisen sähköisen asioinnin sekä sähköisen liiketoiminnan edistämistä myös yksityisellä sektorilla
 - Suhtaudutaan kuitenkin varauksellisesti asetuksen soveltamisalan laajentamiseen kokonaisuudessaan yksityiselle sektorille
- Jatkossakin on tärkeää pystyä notifioida yksityisen sektorin tarjoamia tunnistamispalveluja ja käyttää niitä rajat ylittävässä tunnistamisessa
- Mahdollisuutta uusien luottamuspalveluiden lisäämiseen asetuksen soveltamisalaan olisi hyvä selvittää.
- Yhteistä eurooppalaista digitaalista henkilöllisyyttä (EUid) ja sen sisältöä olisi hyvä selvittää ennen lainsäädäntötoimiin ryhtymistä.

Kiitos!

Laura Kolinen
laura.kolinen@lvm.fi

Jenni Rantio
jenni.rantio@lvm.fi